

Sygn. akt II AKp 108/20

POSTANOWIENIE

Dnia 4 sierpnia 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w Wydziale II Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia SA Piotr Filipiak

Protokolant: Agnieszka Bargieł

przy udziale prokuratora prokuratury Okręgowej w Gliwicach Gabrieli Cichońskiej – Odrobiny

po rozpoznaniu w sprawie:

1. ***M. T. podejrzanego o przestępstwo z art. 258 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in.,***
2. ***K. S., podejrzanego o przestępstwo z art. 258 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in.,***
3. ***K. M., podejrzanego o przestępstwo z art. 258 § 2 i 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in.;***

wniosku prokuratora Prokuratury Krajowej – Dyrektora Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej z dnia 22 lipca 2020 roku, w sprawie o sygn. akt PK IX WZ Ds. 59.2018, w przedmiocie przedłużenia stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2, § 2 i § 3 k.p.k. w zw. z art. 263 § 4 k.p.k.

postanawia:

1. przedłużyć stosowanie wobec podejrzanego K. M., syna W. i M., urodzonego (...) w K., środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach dnia 16 maja 2019 r. sygn. akt IV Kp 418/19, na czas do dnia 4 listopada 2020 roku, do godz. 6:00;
2. przedłużyć stosowanie wobec podejrzanego K. S., syna J. i B., urodzonego (...) w Z., środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z dnia 16 maja 2019 r., sygn. akt IV Kp 415/19, na czas do dnia 4 listopada 2020 roku, do godz. 6:05;
3. przedłużyć stosowanie wobec podejrzanego M. T., syna W. i E., urodzonego (...) w Z., środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 15 maja 2019 r., sygn. akt II Kp 189/19, na czas do dnia 4 listopada 2020 roku, do godz. 6:05.

UZASADNIENIE

Dyrektor Departamentu do Spraw Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej wystąpił w trybie art. 263 § 4 k.p.k. do tut. Sądu Apelacyjnego z wnioskiem z dnia 22 lipca 2020 roku o przedłużenie tymczasowego aresztowania wobec podejrzanych K. M., K. S. i M. T., do dnia 4 listopada 2020 roku. W uzasadnieniu wniosku prokurator wskazał, że po stronie podejrzanych w dalszym ciągu aktualne pozostają przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego, tak ogólna określona w art. 249 § 1 k.p.k., jak i szczególne wskazane w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz art. 258 § 2 k.p.k., a niezbędne jest wykonywanie dodatkowych czynności dowodowych w sprawie o szczególnej zawilóści.

Postanowieniem Zastępcy Prokuratora Generalnego ds. Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji z dnia 21 kwietnia 2020 roku śledztwo w przedmiotowej sprawie zostało przedłużone do dnia 23 grudnia 2020 roku.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Wniosek prokuratora zasługuje na uwzględnienie.

Analiza akt sprawy wykazała, że mimo długotrwałości stosowanego wobec podejrzanych środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, celowym i koniecznym dla zabezpieczenia prawidłowego dalszego toku postępowania, jest przedłużenie na mocy art. 263 § 4 k.p.k. stosowania tego środka zapobiegawczego na okres wskazany we wniosku.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, jednoznacznie przekonuje o zaistnieniu dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez podejrzanych zarzuconych im czynów, w związku z czym zrealizowana została ogólna przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania przewidziana w art. 249 § 1 k.p.k. Wskazują na to przede wszystkim dowody w postaci wyjaśnień współpodejrzanych, zeznań świadków, w tym także incognito, analizy kryminalnej pod kątem zależności i powiązań między członkami grupy (w stosunku do wszystkich podejrzanych), korespondencji zatrzymanej od K. M. i K. S. (w odniesieniu do tych podejrzanych), a nadto oględzin substancji zabezpieczonych w toku operacji specjalnej Policji i opinii biegłych z zakresu chemii, dotyczących zabezpieczonych substancji (w odniesieniu do podejrzanego M. T.). Przypomnieć należy, że na etapie stosowania i przedłużania środków zapobiegawczych, sąd nie jest zobligowany do dokonywania szczegółowej analizy zgromadzonych w sprawie dowodów, gdyż celem tego postępowania nie jest merytoryczna ich ocena i ustalenie, czy podejrzani dopuścili się zarzuconych im czynów, a jedynie rozważenie, czy dowody te stwarzają stan prawdopodobieństwa, o jakim mowa w art. 249 § 1 k.p.k.

Ponadto w niniejszej sprawie spełnione są także przesłanki szczególne uzasadniające stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania określone w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k. w art. 258 § 2 k.p.k.

Każdemu z podejrzanych zarzuca się popełnienie szeregu przestępstw, w tym z art. 258 § 2 k.k. oraz z art. 56 ust. 3 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, a nadto K. S. zarzucono popełnienie czynu z art. 53 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, zaś K. M. czyn z art. 258 § 3 k.k. które to czyny zagrożone są karą spełniającą kryteria z art. 258 § 2 k.p.k. Biorąc zatem pod uwagę zarówno ustawowe zagrożenie karą, jak i okoliczności przedmiotowo-podmiotowe, takie jak wielość i charakter zarzuconych czynów, ich znaczną społeczną szkodliwość, ilość środków odurzających i substancji psychotropowych, w obrocie którymi podejrzani mieli uczestniczyć oraz okoliczność, że zarzuconych czynów mieli dopuścić się działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej o charakterze zbrojnym, w pełni realnym jest wymierzenie wymienionym trzem podejrzanym – w przypadku przypisania im sprawstwa i winy - surowej kary pozbawienia wolności o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Groźba wymierzenia surowej kary rodzi natomiast domniemanie, że podejrzani mogą podejmować próby bezprawnych działań mających na celu destabilizację toku postępowania. Z uwagi na to, że powyższe ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, aby podejmowali oni wcześniej konkretne działania w kierunku bezprawnego utrudniania prowadzonego przeciwko nim postępowania. Dodać należy, że zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. (a taka sytuacja ma miejsce w odniesieniu do podejrzanych), oraz przy braku przesłanek negatywnych z art. 259 § 1 i 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki stosowania tego środka zapobiegawczego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 18/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 1).

Charakter czynów z art. 258 § 2 k.k., a w odniesieniu do K. M. także czynu z art. 258 § 3 k.k., których popełnienie przez podejrzanych uprawdopodobnione zostało zebrany dotychczas materiałem dowodowym, wskazuje natomiast, że niezależnie od obaw wynikających z grożącej podejrzanym surowej kary, realna jest obawa, że podejrzani, przebywając na wolności, mogliby podjąć działania zakłócające prawidłowy przebieg śledztwa, a to ze względu na znajomość uczestników grupy, ich wzajemne powiązania, istnienie dróg przepływu informacji, solidarność grupową bądź inne środki wywierania wpływu na wyjaśnienia lub zeznania osób, nie wyłączając także tych, które zostały już w sprawie przesłuchane. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, już samo uczestniczenie w zorganizowanych

strukturach przestępczych, z uwagi na wymienione wyżej cechy oraz możliwości organizacyjne pozwalające na bezprawne wpływanie na zeznania świadków czy usuwanie dowodów, uzasadnia obawę matactwa i nie musi ona w tej sytuacji wynikać z konkretnych dowodów. W niniejszej sprawie jednak na realność takiego działania podejrzanych wskazuje także i ta okoliczność, że w przeszłości inni członkowie grupy podejmowali czynności skierowane przeciwko wymiarowi sprawiedliwości polegające na oddziaływaniu na treść wyjaśnień współpodejrzanych, a także depozycji świadków. Lektura akt postępowania przygotowawczego pozwala na wysnucie wniosku, iż w grupie do jakiej należą podejrzani występuje nie tylko hierarchiczne podporządkowanie jej członków, ale także łączące ich znaczne zażyłości, stale utrzymuje się aktywny kontakt między nimi, okazują sobie wzajemne wsparcie, zwłaszcza finansowe w razie zatrzymania któregoś z członków, a także poprzez nakaz niepodjęcia współpracy z organami ścigania i wynikające z jego złamania konsekwencje, o czym świadczy treść zatrzymanej korespondencji. Obawa matactwa procesowego jest tym bardziej nasiloną, że w sprawie – na co wskazał prokurator we wniosku – zachodzi konieczność przeprowadzenia czynności z innymi osobami zaangażowanymi w przestępczy proceder i powiązanych z podejrzanymi. Istotne jest także to, że przeprowadzone w sprawie dowody pochodzą w dużej mierze z osobowych źródeł dowodowych.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej obawy i stopień ich nasilenia, przy uwzględnieniu zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania i jednocześnie zasady ultima ratio stosowania środków zapobiegawczych o charakterze izolacyjnym, uzasadnione jest twierdzenie, że na obecnym etapie wyłącznie środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w sposób prawidłowy zabezpieczy przebieg postępowania przygotowawczego, zaś środki wolnościowe, wobec ich oczywiście mniejszej efektywności, nie spełniłyby swojego celu określonego w art. 249 § 1 k.p.k.

Za spełnioną uznał przy tym Sąd Apelacyjny przesłankę przedłużenia izolacyjnego środka zapobiegawczego, w trybie ekstraordynaryjnym określonym w art. 263 § 4 k.p.k., na okres powyżej 12 miesięcy. Nie ulega bowiem wątpliwości, że niniejsza sprawa nosi cechy szczególnej zawikości, o jakiej mowa w powołanym przepisie. Wskazuje na to przede wszystkim zakres podmiotowo – przedmiotowy prowadzonego śledztwa, toczącego się obecnie przeciwko niemal 50 podejrzanych, w tym rozmiar i międzynarodowy charakter przestępczej działalności, co skutkuje koniecznością dokonywania szeregu czasochłonnych czynności procesowych. Jednocześnie uznać należy, że śledztwo prowadzone jest sprawnie i trudno zgłaszać zastrzeżenia wobec sposobu jego prowadzenia. Prowadzone postępowanie obejmuje skomplikowane mechanizmy działań przestępczych i wymaga przeprowadzenia wielu czasochłonnych czynności, tym bardziej, że dotyczy hermetycznej grupy, osoby do niej przynależące nie są skłonne do współpracy z organami ścigania, a te które takowej się podejmują są zastraszane. Pomimo prawidłowej dynamiki śledztwa, nie udało się go do chwili obecnej zakończyć, w związku z czym czas jego trwania został przedłużony do dnia 23 grudnia 2020 roku. Zaznaczyć przy tym trzeba, iż w sprawie zachodzi konieczność uzupełnienia materiału dowodowego w zakresie szczegółowo wskazanym we wniosku prokuratora, w tym poprzez przesłuchanie dalszych osób zaangażowanych w przestępczy proceder w tym kolejnych ustalonych członków kierowanej przez K. M. formacji, osób, od których M. T. miał nabywać narkotyki oraz osób współdziałających z K. S. oraz ogłoszenie K. M. postanowienia o uzupełnieniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów (co nie zostało wykonane zgodnie z planem 15 lipca 2020 roku z uwagi na symulowanie przez podejrzanego ataku padaczki). Czynności te powinny być natomiast wykonywane w sposób uniemożliwiający wywarcie na nie wpływu przez podejrzanych.

Równocześnie Sąd Apelacyjny w Katowicach nie dostrzegł wobec podejrzanych występowania przesłanki negatywnej stosowania tymczasowego aresztowania wskazanej w art. 263 § 4b k.p.k., który stanowi, że przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania, o którym mowa w § 4, nie stosuje się w odniesieniu do terminu określonego w § 2, gdy kara realnie grożąca podejrzanemu za zarzucane mu przestępstwo nie przekroczy 3 lat pozbawienia wolności, chyba że konieczność takiego przedłużenia jest spowodowana celowym przewlekaniem postępowania przez oskarżonego. W przedmiotowej sprawie tymczasowe aresztowanie przedłużone zostało wobec podejrzanych na okres wskazany w treści art. 263 § 2 k.p.k., a zatem na okres powyżej 12 miesięcy. Mając natomiast w polu widzenia ilość, rodzaj, a także ustawowe zagrożenie zarzuconych im przestępstw, okoliczności ich popełnienia w tym działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej, zasadnym staje się twierdzenie, że w razie uznania w postępowaniu sądowym

sprawstwa i winy – wymienionym może zostać wymierzona surowa kara pozbawienia wolności za zarzucane mu przestępstwa, przekraczająca 3 lata pozbawienia wolności.

Okres na jaki przedłużono stosowanie wobec podejrzanych tymczasowego aresztowania, uwzględnia zakres i charakter czynności pozostałych do przeprowadzenia w toku śledztwa, które pomimo jego długotrwałości nie straciło na dynamice.

Mając na uwadze powyższe, nie stwierdzając zaistnienia okoliczności wskazanych w art. 259 k.p.k., które mogłyby wskazywać na potrzebę odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania, Sąd Apelacyjny postanowił jak w części dyspozytywnej.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć podejrzanym z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia zażalenia do sądu apelacyjnego orzekającego w składzie 3 sędziów oraz nieobecnemu obrońcy podejrzanego K. M. adw. A. C.,

- dyrektorom jednostek penitencjarnych, w których aktualnie przebywają podejrzani.

Katowice dnia 4 sierpnia 2020 roku